

Persbericht 15 november 2021

Ziekenhuizen slaan alarm: zorgsysteem dreigt steeds meer ontwricht te geraken

De covid-cijfers gaan hard de laatste dagen. De ziekenhuizen moeten alweer opschalen naar een volgende fase en de helft van hun bedden intensieve zorg vrijhouden voor Covid-patiënten. De reguliere zorg moet opnieuw worden uitgesteld. Samen met de sterke personeelsuitval en de overbelasting van de eerste lijn raakt ons zorgsysteem steeds meer ontwricht. De Belgische ziekenhuizen vragen doortastende maatregelen met een duurzaam karakter. Deze jojo is onhoudbaar geworden.

Niet alleen het aantal besmettingen, maar helaas ook het aantal ziekenhuisopnames en het aantal patiënten op intensieve zorg is de laatste weken in sterk stijgende lijn. Op vandaag liggen er 533 patiënten op intensieve zorg, de predictiemodellen tonen dat we tegen het einde van de week richting 300 ziekenhuisopnames per dag gaan. De predictiemodellen voorspellen niet direct beterschap. Daarom besliste de HTSC, het orgaan dat de ziekenhuisbezetting in ons land monitort, om de ziekenhuizen te laten opschalen naar fase 1B. Dat betekent dat zij de helft van hun IC-bedden moeten vrijhouden voor Covid-patiënten en vier- tot zesmaal zoveel bedden voor Covid-patiënten op hun gewone afdelingen. De vorige opschaling (naar 33%) dateert nog maar van 6 dagen geleden. De snelheid waarmee de ene opschaling na de andere volgt is veelzeggend, en zet de ziekenhuizen onder een enorme druk. Planbare ingrepen moeten uitgesteld worden, operatiezalen worden gesloten, moeilijke ingrepen waarvoor nadien intensieve zorg nodig is, kunnen niet meer doorgaan.

Niet alleen de toestroom van Covid-patiënten baart de ziekenhuizen kopzorgen. De grote personeelsuitval zorgt voor een zeer penibele situatie. De redenen daarvoor zijn divers: door de hoge viruscirculatie in de samenleving raken veel personeelsleden besmet of ze zitten in quarantaine. Daarenboven zijn er veel gewone infecties en langdurig ziekteverzuim door een sinds maart 2020 opgestapelde vermoeidheid. De personeelsuitval zorgt ervoor dat ziekenhuizen steeds meer bedden moeten sluiten. Op dit moment zijn er 136 intensieve bedden en 1744 gewone bedden in de ziekenhuizen gesloten omdat zij niet meer bemand kunnen worden. Die cijfers zijn in stijgende lijn.

Sinds een aantal weken slaken de huisartsen alarmkreten. Zij krijgen het niet meer gebolwerkt; Covid overspoelt hen zodanig dat zij niet meer toekomen aan het behoorlijk verlenen van de niet-covid zorg. Mensen geraken voor hun gewone problemen niet meer bij hun huisarts, waardoor ze rechtstreeks op de al overbelaste spoed terechtkomen. Een vicieuze cirkel die het systeem nog meer dreigt te ontwrichten.

Vooralsnog lijken de softe maatregelen van enkele weken geleden weinig tot geen effect te sorteren. Daarom vragen de Belgische ziekenhuizen het overlegcomité met klem om doortastende en duurzame maatregelen te nemen, die voldoende lang kunnen worden volgehouden. De adviezen van de experts in de GEMS zijn hiervoor richtinggevend. De ziekenhuiskoepels vragen ook dat de bevolkingsbrede verplichte vaccinatie bespreekbaar wordt en het maatschappelijk debat hierover niet langer uit de weg wordt gegaan.

De ziekenhuizen richten zich ook rechtstreeks tot de brede bevolking. De oplossing ligt voor een groot stuk in de handen van ons allemaal. Iedereen kan door zich te laten vaccineren en het beperken van zijn contacten bijdragen aan het rechthouden van het zorgsysteem. Vroeg of laat hebben we allemaal zorg nodig. We weten dat nu opnieuw niet iedereen meer de zorg kan krijgen waarop hij eigenlijk recht heeft. De jojo legt een al te grote hypotheek op datgene waarop onze zorg draait: de knowhow en veerkracht van de zorgverleners. Zonder hen staan we nergens.

Namens alle Belgische ziekenhuiskoepels,
Margot Cloet, gedelegeerd bestuurder, Zorgnet-Icuro
Dieter Goemaere, directeur algemene ziekenhuizen, GIBBIS
Yves Smeets, Directeur général, Santhea
Christophe Happe, Directeur général, UNESSA